

**เกณฑ์หลักสูตรการฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านต่อยอดเพื่อวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญ
ในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม อนุสาขาโลหิตวิทยาและมะเร็งในเด็ก**

1. ชื่อหลักสูตร:

(ภาษาไทย) หลักสูตรการฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านต่อยอด เพื่อวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม อนุสาขาโลหิตวิทยาและมะเร็งในเด็ก

(ภาษาอังกฤษ) Fellowship Training in Pediatric Hematology-Oncology

2. ชื่อวุฒิบัตร:

ชื่อเต็ม

(ภาษาไทย) วุฒิบัตรเพื่อแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม อนุสาขาโลหิตวิทยาและมะเร็งในเด็ก

(ภาษาอังกฤษ) Diplomate of the Thai Sub-specialty Board of Pediatric Hematology-Oncology

ชื่อย่อ

(ภาษาไทย) ว.ว.โลหิตวิทยาและมะเร็งในเด็ก

(ภาษาอังกฤษ) Diplomate of the Thai Sub-specialty Board of Pediatric Hematology-Oncology

3. หน่วยงานที่รับผิดชอบ:

ราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย

4. หลักการและเหตุผลในการขอเปิดหลักสูตร:

เนื่องด้วยปัจจุบันมีผู้ป่วยเด็กที่มีปัญหาโรคทางโลหิตวิทยาและมะเร็งเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก ซึ่งเป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญของประเทศ และการดูแลรักษาผู้ป่วยเหล่านี้ ต้องการกุมารแพทย์ที่ผ่านการฝึกอบรมต่อยอดสาขาโลหิตวิทยาและมะเร็งในเด็กเป็นอย่างมาก เพื่อให้การวินิจฉัยโรคที่ถูกต้อง และรักษาโรคให้หายขาดด้วยวิทยาการก้าวหน้าต่างๆ เช่น การปลูกถ่ายเซลล์ต้นกำเนิด (stem cell transplantation) การใช้ targeted therapy และ immunotherapy สำหรับโรคมะเร็งในเด็ก การควบคุมอาการเลือดออกมากในผู้ป่วยโรคฮีโมฟีเลียที่มี inhibitor และโรคทางโลหิตวิทยาอื่นๆ เป็นต้น แพทย์ประจำบ้านต่อยอดที่ผ่านการฝึกอบรมเหล่านี้ยังมีบทบาทสำคัญในงานธนาคารเลือด งานห้องปฏิบัติการทางพยาธิวิทยาคลินิกและงานห้องปฏิบัติการอณูชีววิทยาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาสารพันธุกรรม เพื่อพัฒนางานบริการด้านการวินิจฉัยโรคที่มีภาวะยีนโรคพันธุกรรมแฝงได้ถูกต้องแม่นยำ สามารถให้คำแนะนำปรึกษาทางพันธุศาสตร์และวินิจฉัยโรคทารกในครรภ์ เพื่อการวางแผนครอบครัวที่เหมาะสมต่อไป รวมทั้งการรักษาโรคมะเร็งต่างๆ ให้หายขาดและสามารถติดตามอาการของโรคอย่างใกล้ชิดด้วยการศึกษาสารพันธุกรรมของโรคมะเร็งที่ก่อให้เกิดโรค

อนึ่งกุมารแพทย์ต่อยอดสาขาโลหิตวิทยาและมะเร็งในเด็ก มีบทบาทสำคัญในการเป็นครูแพทย์ในโรงเรียนแพทย์ รวมทั้ง excellent center ทางด้านโลหิตวิทยาและมะเร็งในเด็ก สอนวิชาโลหิตวิทยาและ

มะเร็งในเด็กระดับเบื้องต้นให้แก่ นักศึกษาแพทย์ แพทย์ประจำบ้านสาขากุมาร และสาขาอื่นๆ รวมทั้ง นักศึกษาหลักสูตรอื่นๆ ทางด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ ระดับปริญญาโทและปริญญาเอกอีกด้วย นอกจากนี้ กุมารแพทย์ต่อยอดสาขาโลหิตวิทยาและมะเร็งในเด็กยังมีศักยภาพในการทำงานวิจัยเบื้องต้นใน ระดับ วิทยาศาสตร์พื้นฐาน (basic sciences) มีความคิดริเริ่มสามารถสร้างงานวิจัยได้อย่างต่อเนื่อง สามารถ นำเสนองานวิจัยในการประชุมระดับชาติและนานาชาติ และสามารถเขียนผลงานวิจัยลงตีพิมพ์ในวารสาร ระดับชาติและระดับนานาชาติได้ ซึ่งเป็นการพัฒนาศักยภาพในระดับสากลได้ในอนาคต

ปัจจุบันประเทศไทยขาดแคลนแพทย์เฉพาะทางอนุสาขาโลหิตวิทยาและมะเร็งในเด็กอย่างมาก จึงมีความจำเป็นจะต้องรีบผลิตแพทย์เฉพาะทางอนุสาขานี้ เพื่อให้การดูแลรักษาผู้ป่วยเหล่านี้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม สามารถจัดการเรียนการสอน การวิจัยและการฝึกอบรมแก่แพทย์ประจำบ้าน และบุคลากรทางการ แพทย์อื่นๆ

5. กำหนดการเปิดฝึกอบรม:

ตั้งตั้งแต่ปีการศึกษา 2551 เป็นต้นไป

6. อาจารย์:

6.1 คุณสมบัติของอาจารย์ผู้ให้การฝึกอบรม สถาบันฝึกอบรมจะต้องมีแพทย์ซึ่งได้รับวุฒิบัตร/ หนังสืออนุมัติสาขากุมารเวชศาสตร์โรคเลือด หรือผู้ที่ได้รับการรับรองจากราชวิทยาลัยแห่งประเทศไทยเป็น อาจารย์ และอาจารย์ผู้ทำหน้าที่หัวหน้าสถาบันฝึกอบรมหรือประธานการฝึกอบรมจะต้องปฏิบัติงานทางด้าน กุมารเวชศาสตร์โรคเลือดมาแล้วไม่น้อยกว่า 10 ปี

6.2 จำนวนอาจารย์ผู้ให้การฝึกอบรม สถาบันฝึกอบรมจะต้องจัดให้มีอาจารย์ผู้ให้การฝึกอบรมเต็ม เวลาอย่างน้อย 3 คน ต่อผู้เข้าอบรม 1 คน หากมีจำนวนอาจารย์ผู้ให้การฝึกอบรมเต็มเวลาไม่พอ อาจจัดให้มี อาจารย์แบบไม่เต็มเวลาได้ ไม่มากกว่าร้อยละ 50 ของจำนวนอาจารย์ทั้งหมด และภาระงานในสาขาของ อาจารย์แบบไม่เต็มเวลา เมื่อรวมกันทั้งหมดจะต้องไม่น้อยกว่าภาระงานของจำนวนอาจารย์ผู้ให้การฝึกอบรม แบบเต็มเวลาที่ขาดไป

7. จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม:

ราชวิทยาลัยกุมารแพทย์ประเทศไทย กำหนดให้สถาบันฝึกอบรมรับผู้เข้าฝึกอบรมต่อปีได้ตามจำนวน อาจารย์ผู้ให้การฝึกอบรม ตามตารางที่กำหนดดังต่อไปนี้

จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม (ปีละ ชั้นละ)	1	2	3	4	5
แพทย์ผู้ให้การฝึกอบรม (คน)	3	4	5	6	7
ภาระงานผู้ป่วยนอก (ผู้มารับการตรวจ , visit / ปี)	500	1,000	1,500	2,000	2,500
ภาระงานใน (จำนวนการรับป่วย, admission / ปี)	50	100	150	200	250

8. คุณสมบัติผู้เข้ารับการฝึกอบรม:

8.1 ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะต้องเป็นผู้ที่ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเวชกรรม และวุฒิบัตรหรืออนุวุฒิบัตร สาขากุมารเวชศาสตร์

8.2 กรณีผู้ที่กำลังศึกษาหลักสูตร สาขากุมารเวชศาสตร์ ในชั้นปีที่ 3 และประสงค์จะศึกษาในหลักสูตร อนุสาขาโลหิตวิทยาและมะเร็งในเด็ก ให้นำใบรับรองจากสถาบันต้นสังกัด ประกอบหลักฐานการยื่นสมัคร ผู้เรียนในหลักสูตรดังกล่าวจะมีสิทธิสอบเพื่อวุฒิบัตรสาขาโลหิตวิทยาและมะเร็งในเด็กได้เมื่อได้สอบผ่าน วว. หรือ อว.กุมารเวชศาสตร์แล้ว

9. จำนวนปีการฝึกอบรม:

หลักสูตรการฝึกอบรมมีระยะเวลา 2 ปี โดยแต่ละปีไม่น้อยกว่า 50 สัปดาห์

10. วัตถุประสงค์:

เพื่อให้แพทย์ที่จบจากการฝึกอบรมสาขาโลหิตวิทยาและมะเร็งในเด็ก มีความรู้ความสามารถ ดังต่อไปนี้

10.1 ดำเนินการตามขั้นตอนเพื่อการวินิจฉัยโรกระบบโลหิตวิทยาและมะเร็งในเด็กได้เป็นอย่างดี

10.2 ให้การรักษา การป้องกันโรกระบบโลหิตวิทยาและมะเร็งในเด็กได้อย่างมีประสิทธิภาพ

10.3 ทำหน้าที่สอน ให้คำปรึกษา แนะนำเกี่ยวกับปัญหาโรกระบบโลหิตวิทยาและมะเร็งในเด็ก รวมทั้งการป้องกันโรคแก่แพทย์ นักศึกษาแพทย์ บุคลากรสาธารณสุขและประชาชนได้เป็นอย่างดี

10.4 ประสานงานกับผู้อื่นทางด้านวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

10.5 สามารถเรียนรู้เพิ่มเติมและค้นคว้าหาประสบการณ์ด้วยตนเองได้เป็นอย่างดี

10.6 สามารถให้การดูแลรักษาผู้ป่วยด้วยวิทยาการก้าวหน้า เช่น การเปลี่ยนถ่ายเซลล์ต้นกำเนิดเม็ดเลือด การใช้ targeted therapy และ immunotherapy ในผู้ป่วยโรคมะเร็ง การรักษาผู้ป่วยโรคฮีโมฟีเลียที่มี inhibitor และโรคทางโลหิตวิทยาอื่นๆ ได้

10.7 สามารถทำงานวิจัยด้านโลหิตวิทยาและมะเร็งในเด็กได้เป็นอย่างดี

10.8 มีคุณธรรม จริยธรรม และเจตคติที่ดีต่อผู้ป่วย ญาติผู้ป่วย ผู้ร่วมงาน เพื่อนร่วมวิชาชีพ และชุมชน

11. เนื้อหาสังเขปของฝึกอบรม:

เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว เมื่อจบการฝึกอบรมแล้วผู้รับการฝึกอบรมจะต้องมีความรู้ความสามารถตามเนื้อหาดังต่อไปนี้

Pediatric Oncology

1. Basic Issues in pediatric oncology

1.1 Childhood cancer: incidence, survival and mortality

1.2 Epidemiologic research methods of childhood cancer

1.3 Childhood cancer : genetics and heredity

1.4 Molecular basis of childhood cancer

1.5 Biology of childhood cancer

- 1.6 Tumor immunology and pediatric cancer
2. Diagnosis and evaluation of the child with cancer
  - 2.1 Clinical assessment and differential diagnosis of the child with suspected cancer
  - 2.2 Molecular pathology of pediatric malignancies
  - 2.3 Imaging studies in diagnosis and management of pediatric malignancies
3. Principles of multimodal therapy
  - 3.1 Principle of chemotherapy
  - 3.2 Principle of surgery
  - 3.3 Principle of radiation oncology
  - 3.4 Stem cell transplantation in pediatric oncology
  - 3.4 Cancer clinical trials: design, conduct, analysis and reporting
4. Management of common cancer of childhood
  - 4.1 Acute lymphoblastic leukemia
  - 4.2 Acute non-lymphoblastic leukemia
  - 4.3 Chronic leukemias of childhood
  - 4.4 Myeloproliferative and myelodysplastic disorders
  - 4.5 Hodgkin's disease
  - 4.6 Malignant non-Hodgkin's lymphomas in children
  - 4.7 Lymphoproliferative disorders and malignancies related to immunodeficiencies
  - 4.8 Histiocytoses
  - 4.9 Tumors of the central nervous system
  - 4.10 Retinoblastoma
  - 4.11 Tumors of the liver
  - 4.12 Renal tumors
  - 4.13 Neuroblastoma
  - 4.14 Rhabdomyosarcoma and the undifferentiated sarcomas
  - 4.15 Ewing's sarcoma family of tumors: Ewing's sarcoma of bone and soft tissue and the peripheral primitive neuroectodermal tumors
  - 4.16 Other soft tissue sarcomas of childhood
  - 4.17 Osteosarcoma
  - 4.18 Germ cell tumors
  - 4.19 Endocrine tumors
  - 4.20 Management of infrequent cancers of childhood
5. Supportive care of children with cancer
  - 5.1 Oncologic emergencies

- 5.2 Hematologic supportive care
- 5.3 Infectious complications in pediatric cancer patients
- 5.4 Nutritional supportive care
- 5.5 Symptomatic management and supportive care
- 5.6 Psychiatric and psychosocial support for the child and family
- 5.7 Palliative and end of life care
- 6. Other issues
  - 6.1 Ethical considerations in pediatric oncology
  - 6.2 Counseling skills
  - 6.3 Complementary and alternative medical therapies in pediatric oncology

Stem Cell Transplantation: Hematopoietic stem cell transplantation

- 1. Biological basis
  - 1.1 Biology of hematopoietic stem cells
  - 1.2 Molecular control of hematopoiesis
  - 1.3 Embryonic stem cells in hematopoiesis and immune therapy
  - 1.4 Adult stem cell plasticity
  - 1.5 Human histocompatibility typing
  - 1.6 Mechanisms of graft failure
  - 1.7 Hematopoietic reconstitution
  - 1.8 Immunological reconstitution
  - 1.9 Hematopoietic chimerism
  - 1.10 Pathogenesis of acute and chronic graft-versus-host disease
  - 1.11 Graft-versus-leukemia effect
- 2. Method and procedures
  - 2.1 Sources of hematopoietic stem cells (marrow, peripheral blood, umbilical cord blood)
  - 2.2 Myeloablative conditioning
  - 2.3 Non-myeloablative conditioning
  - 2.4 Mobilization and collection of peripheral blood stem cells
  - 2.5 Stem cell dose
  - 2.6 T-cell depletion
  - 2.7 Purification of stem cells
  - 2.8 Use of hematopoietic growth factor and cytokines

- 2.9 Therapeutic drug monitoring
3. Disease for which stem cell transplantation are indicated
4. Autologous transplantation/syngeneic transplantation
5. Allogeneic transplantation
  - 5.1 Matched related (sibling) transplantation
  - 5.2 Mismatched related transplantation
  - 5.3 Unrelated donor transplantation
  - 5.4 Umbilical cord blood transplantation
- 6 Major transplant-related complications
  - 6.1 ABO incompatibility and blood product support
  - 6.2 Graft rejection
  - 6.3 Acute graft-versus-host disease
  - 6.4 Chronic graft-versus-host disease
  - 6.5 Bacterial infections
  - 6.6 Viral infections
  - 6.7 Fungal infections
  - 6.8 Protozoal infections
  - 6.9 Hepatic veno-occlusive disease
  - 6.10 Mucositis and pain control
  - 6.11 Drug administration, toxicity, and interaction post-transplant
  - 6.12 Long-term complications
7. Organ-specific complications
8. Psychosocial complications
9. Laboratory studies
  - 9.1 Cytogenetic aspects
  - 9.2 Histopathology
  - 9.3 Immunologic aspects

Pediatric Hematology

Clinical Hematology

1. Normal physiology
  - 1.1 The anatomy and physiology of hematopoiesis
  - 1.2 Developmental hemostasis in new born, infant and childhood
  - 1.3 Normal hemostasis

2. Bone marrow failure
  - 2.1 The anatomy and physiology of hematopoiesis
  - 2.2 Acquired aplastic anemia
  - 2.3 Inherited bone marrow failure syndrome
3. Red blood cell disorder
  - 3.1 Neonatal erythrocyte and its disorder
  - 3.2 Disorder of bilirubin metabolism
  - 3.3 Hemolytic anemia
    - 3.3.1 Immune hemolytic anemia
    - 3.3.2 Disorder of erythrocyte membrane and enzyme
    - 3.3.3 Disorder in hemoglobin
  - 3.4 Thalassemia
    - 3.4.1 Hemoglobins: normal and abnormal
    - 3.4.2 Molecular pathology and prenatal diagnosis
  - 3.5 Disorder of erythrocyte production
    - 3.5.1 Diagnosis and approach to anemia
    - 3.5.2 Nutritional anemia
    - 3.5.3 Disorder of iron metabolism and sideroblastic anemia
    - 3.5.4 Porphyria
4. Phagocytic system disorder
  - 4.1 Phagocytic system and disorders of granulopoiesis and granulocyte function
  - 4.2 Congenital and acquired neutropenia
  - 4.3 Lymphocyte and its disorder
5. Platelet disorder
  - 5.1 Congenital thrombocytopenia
  - 5.2 Acquired thrombocytopenia
  - 5.3 Congenital platelet dysfunction
  - 5.4 Acquired platelet dysfunction
6. Disorder of hemostasis
  - 6.1 Bleeding disorder
    - 6.1.1 Congenital bleeding disorder
    - 6.1.2 Hemophilia including inhibitor, surgery, immune tolerance
    - 6.1.3 Acquired bleeding disorder
  - 6.2 Thrombotic disorder

- 6.2.1 Congenital thrombosis
- 6.2.2 Acquired conditions related thrombosis
- 7. Genetic counseling and prenatal diagnosis in hematology
  - 7.1 Inherited bleeding disorder
  - 7.2 Hemoglobinopathy
  - 7.3 Other inherited disorders

Laboratory Hematology

- 1. Routine hematology
  - 1.1 Interpretation CBC and blood smear
  - 1.2 Interpretation of bone marrow smear
  - 1.3 Interpretation of cytology
  - 1.4 Interpretation of tissue imprint
- 2. Thalassemia and Hemoglobinopathies
  - 2.1 Principle and interpretation of hemoglobin analysis
  - 2.2 Principle and molecular diagnosis of thalassemia and hemoglobinopathies
- 3. RBC
  - 3.1 Enzyme: G6PD deficiency, pyruvate kinase deficiency etc.
  - 3.2 Membrane e.g. osmotic fragility, flow cytometry
  - 3.3 Molecular diagnosis of RBC defect
- 4. Coagulation laboratory
  - 4.1 Principle and interpretation of coagulogram, mixing test, factor VIII / IX assay and inhibitor other clotting factor assay, antiphospholipid antibody
  - 4.2 Principle and interpretation of von Willebrand disease: von Willebrand factor antigen/activity, multimeric sizing
  - 4.3 Principle and interpretation of carrier detection in bleeding disorders
- 5. Platelet laboratory
  - 5.1 Screening test: platelet smear and count, bleeding time, venous clotting time, clot retraction and clot lysis
  - 5.2 Platelet aggregation test
  - 5.3 Platelet metabolite study
- 6. Fibrinolysis laboratory
  - 6.1 Euglobulin lysis time
  - 6.2 Principle and interpretation of fibrin degradation product
- 7. DNA analysis

- 7.1 Various methods of DNA extraction from white blood cells, chorionic villi, amniotic fluid etc.
- 7.2 DNA amplification
- 7.3 DNA defect detection e.g. CSGE, SSCP
- 7.4 DNA sequencing
- 8. Prenatal diagnosis
  - 8.1 Sex determination
  - 8.2 Phenotypic analysis for common hematologic diseases e.g. thalassemia, hemophilia, etc
  - 8.3 Genotypic analysis for common hematologic diseases e.g. thalassemia, hemophilia, etc
- 9. WBC laboratory
  - 9.1 Phagocytic function e.g. NBT test
  - 9.2 Flow cytometry

Hematologic Manifestations of Systemic Diseases

- 1. Disease of specific organs
  - 1.1 Heart
  - 1.2 GI tract
  - 1.3 Pancreas
  - 1.4 Liver
  - 1.5 Kidney
  - 1.6 Endocrine gland
  - 1.7 Lungs
- 2. Chronic illness: connective tissue diseases
- 3. Infections
  - 3.1 Virus eg: Parvovirus, EB virus, HIV, Dengue, etc.
  - 3.2 Bacteria eg: TB, melioidosis, etc.
  - 3.3 Fungal infection eg: Penicillium manefii etc.
- 4. Storage and metabolic disease
  - 4.1 Gaucher's disease
  - 4.2 Niemann-Pick disease
  - 4.3 Osteopetrosis

Transfusion Medicine

1. Quality system
  - 1.1 Quality control
  - 1.2 Quality assurance
  - 1.3 Quality management
2. Blood donation and collection
  - 2.1 Allogeneic donor selection and blood collection
  - 2.2 Autologous blood donation and transfusion
  - 2.3 Apheresis
  - 2.4 Blood component testing and labeling
  - 2.5 Collection, preparation, storage and distribution of components from whole blood donation
3. Immunologic and genetic principles
  - 3.1 Molecular biology in transfusion medicine
  - 3.2 Blood group genetics
  - 3.3 Immunology related transfusion medicine
  - 3.4 Red cell antigen-antibody reaction and their detection
4. Blood groups
  - 4.1 ABO, H, and Lewis blood group
  - 4.2 Rh system
  - 4.3 Other blood groups
  - 4.4 Platelet and granulocyte antigens and antibodies
  - 4.5 HLA system
5. Serologic principles and transfusion medicine
  - 5.1 Pretransfusion testing
  - 5.2 Initial detection and identification of alloantibodies to red cell antigens
  - 5.3 Positive direct antiglobulin test and immune-mediated red cell destruction
6. Clinical considerations in transfusion practice
  - 6.1 Blood transfusion practice
  - 6.2 Administration of blood and components
  - 6.3 Perinatal issue in transfusion practice
  - 6.4 Neonatal and pediatric transfusion practice
  - 6.5 Cell therapy and cellular product transplantation

- 6.6 Tissue and organ transplantation
- 6.7 Non-infectious complications of blood transfusion
- 6.8 Transfusion-transmitted diseases

12. วิธีการฝึกอบรม: จำนวนปีที่อบรม 2 ปี คือ

ปีที่ 1-2 ฝึกอบรมในสาขาโลหิตวิทยาและมะเร็งในเด็ก จำนวน 2 ปี โดยต้องได้รับการฝึกอบรมในหัวข้อต่อไปนี

- 12.1 ปฏิบัติงานโลหิตวิทยาคลินิก ดูแลและรับปรึกษาผู้ป่วยโลหิตวิทยาและมะเร็งในเด็ก ผู้ป่วยที่ได้รับการเปลี่ยนถ่ายเซลล์ต้นกำเนิดเม็ดเลือด ผู้ป่วยโรคฮีโมฟีเลียที่ได้รับการผ่าตัด มีข้อแทรกซ้อนจากสารต้านปัจจัยการแข็งตัวของเลือด หรือมีอาการเลือดออกรุนแรง ทั้งผู้ป่วยในและผู้ป่วยนอกไม่ต่ำกว่า 44 สัปดาห์ หอผู้ป่วย stem cell transplantation ไม่น้อยกว่า 12 สัปดาห์และผู้ป่วยอายุศาสตร์โรคเลือดไม่ต่ำกว่า 8 สัปดาห์
- 12.2 ปฏิบัติงานทางห้องปฏิบัติการ ใช้เวลาฝึกอบรมไม่น้อยกว่า 12 สัปดาห์ ดังต่อไปนี้
  - 12.2.1 การทดสอบ และแปลผลทางโลหิตวิทยาทั่วไป, cytology, special tests เช่น molecular biology, bone marrow, special staining, immunophenotype และอื่นๆ
  - 12.2.2 การทดสอบ และแปลผลทาง coagulation และ platelets
  - 12.2.3 การทดสอบ และแปลผล enzyme และ hemoglobin ของเม็ดเลือดแดง
  - 12.2.4 การตรวจทาง radiology in hematology-oncology
  - 12.2.5 การควบคุมคุณภาพการตรวจ (quality control)
  - 12.2.6 DNA analysis ตั้งแต่การเก็บตัวอย่างเลือด การสกัด DNA การเพิ่มจำนวน DNA ในหลอดทดลอง การศึกษา restriction fragment length polymorphisms, variable number tandem repeats รวมทั้ง sequencing
- 12.3 ปฏิบัติงานในธนาคารเลือด และ immunohematology ใช้เวลาฝึกอบรมไม่น้อยกว่า 8 สัปดาห์
- 12.4 ฝึกอบรมในวิชาเลือก (elective) 4 สัปดาห์
  - การปฏิบัติงานในวิชาเลือก อาจทำได้ในหัวข้อที่ระบุ 12.1, 12.2 หรือ 12.3 หรือจะเลือกวิชาอื่นที่เกี่ยวข้องเช่น พยาธิวิทยา immunology, cytology หรือแขนงใดแขนงหนึ่งในวิชากุมารเวชศาสตร์ก็ได้ ทั้งนี้ต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ผู้ควบคุมการฝึกอบรม และต้องใช้เวลาไม่น้อยกว่า 4 สัปดาห์ ในแต่ละหัวข้อวิชาหรือหน่วยงาน
  - การฝึกอบรมดังกล่าวข้างต้นนี้ สถาบันที่ฝึกอบรมอาจพิจารณาให้กุมารแพทย์ต่อยอดไปรับการฝึกอบรมในสถาบันสมทบฝึกอบรมกุมารแพทย์ต่อยอดสาขาโลหิตวิทยา ที่แพทย์สภารับรองได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ผู้ควบคุมการฝึกอบรม
- 12.5 การแบ่งเวลาฝึกอบรมในกุมารแพทย์ต่อยอดชั้นปีที่ 1 และ 2
  - กุมารแพทย์ต่อยอดชั้นปีที่ 1 ใช้เวลาฝึกอบรมไม่น้อยกว่า 50 สัปดาห์ โดยปฏิบัติงานในหัวข้อ 12.1

(clinical hematology) เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 24 สัปดาห์ และข้อ

12.2, 12.3 และ 12.4 ตามเวลาที่กำหนดไว้

กุมารแพทย์ต่อยอดชั้นปีที่ 2 เวลาที่ระบุไว้ในหัวข้อ 12.1, 12.2, 12.3 และเลือกฝึกในหัวข้อ

12.4 ให้ครบเวลาตามกำหนดไว้

12.6 การร่วมกิจกรรมในการฝึกอบรม

12.6.1 จัดให้ผู้รับการฝึกอบรมศึกษาหาความรู้จากตำรา วารสารและสารสนเทศ

12.6.2 จัดให้ผู้รับการฝึกอบรมได้อภิปราย/ฟังการบรรยายเกี่ยวกับความรู้และเทคนิคทางห้องปฏิบัติการระหว่างการฝึกปฏิบัติงาน

12.6.3 จัดให้ผู้รับการฝึกอบรมร่วมประชุมวิชาการ

12.6.3.1 ภายในหน่วยโลหิตวิทยาและมะเร็งในเด็ก เช่น ประชุมวิชาการ, ประชุมปรึกษาผู้ป่วย, journal club, การบรรยายพิเศษ

12.6.3.2 ภายในภาควิชา เช่น journal club, grand round, basic sciences, guest lecture, dead case conference

12.6.3.3 ระหว่างภาควิชา เช่น clinico-pathological conference

12.6.3.4 ระหว่างโรงพยาบาล เช่น inter-hospital pediatric hematology-oncology conference

12.6.3.5 การประชุมวิชาการกลางปี และการประชุมวิชาการอื่นๆ ของสมาคมโลหิตวิทยาแห่งประเทศไทย

12.6.4 จัดให้ผู้รับการฝึกอบรมสอนและให้คำแนะนำแก่แพทย์ประจำบ้าน นักศึกษาแพทย์ในปัญหาโรคทางโลหิตวิทยาและมะเร็งในเด็ก

12.7 ปฏิบัติงานวิจัยแบบ laboratory based research เกี่ยวกับโรคทางโลหิตวิทยาและมะเร็งในเด็ก 4 สัปดาห์

12.8 มีการทำวิจัย 1 เรื่อง เขียนบทความทางวิชาการตีพิมพ์ในวารสาร และนำเสนอรายงานเป็น oral presentation ในการประชุมวิชาการสมาคมโลหิตวิทยาแห่งประเทศไทย และหรือการเสนอผลงานวิจัยระดับ International

12.9 ตารางแสดงหลักสูตรการฝึกอบรมโดยสังเขปในชั้นปีที่ 1-2 สาขาโลหิตวิทยาและมะเร็งในเด็กโดยมีระยะเวลาที่ฝึกอบรมในหัวข้อต่างๆ อย่างน้อย ดังนี้

Clinical Hematology	64	สัปดาห์
Pediatrics/Stem cell/Medicine	44/12/8	สัปดาห์
Laboratory hematology / Oncology	12	สัปดาห์
General hematology laboratory		
Coagulation		
RBC structure-Hb, enzyme		

Quality control

Blood banking	8	ส์ปดาห์
Elective	4	ส์ปดาห์
Research	4	ส์ปดาห์
Radio diagnosis and radiotherapy	4	ส์ปดาห์
Pathology	4	ส์ปดาห์
รวม	100	ส์ปดาห์

13. การประเมินผู้เข้ารับการฝึกอบรม:

สถาบันฝึกอบรมจะต้องจัดให้มีการประเมินผู้เข้ารับการฝึกอบรมดังนี้

13.1 การประเมินระหว่างการฝึกอบรม: สถาบันฝึกอบรมจะต้องจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้เข้ารับการฝึกอบรมเมื่อสิ้นสุดการฝึกอบรมแต่ละปี เพื่อเลื่อนขั้นเป็นกุมารแพทย์ต่อยอดปีที่ 2

13.2 การประเมินเพื่อวุฒิบัตรฯ สาขาโลหิตวิทยาและมะเร็งในเด็ก

- **ผู้มีสิทธิเข้ารับการประเมิน:** จะต้องมีความคุณสมบัติดังต่อไปนี้
  - เป็นผู้ที่ได้ผ่านการฝึกอบรมครบตามหลักสูตรของสถาบันฝึกอบรม
  - สถาบันฝึกอบรมเห็นสมควรให้เข้ารับการประเมินได้
  - มีผลงานวิจัย 1 เรื่อง
- **วิธีการประเมิน :** ประกอบด้วย การสอบข้อเขียน การสอบภาคปฏิบัติ และการสอบปากเปล่า
- **เกณฑ์การตัดสิน:** คณะอนุกรรมการฝึกอบรมและสอบเพื่อวุฒิบัตรและหนังสืออนุมัติ สาขาโลหิตวิทยาและมะเร็งในเด็ก ซึ่งได้รับการแต่งตั้งโดยของแพทยสภาเป็นผู้กำหนดเกณฑ์ซึ่งสอดคล้องกับข้อบังคับแพทยสภาว่าด้วยหลักเกณฑ์การออกหนังสืออนุมัติ และวุฒิบัตรเพื่อแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม สาขาต่างๆ พ.ศ. 2546

14. การประกันคุณภาพการฝึกอบรม:

ราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย กำหนดให้สถาบันฝึกอบรมที่จะได้รับการอนุมัติให้จัดการฝึกอบรมจะต้องผ่านการประเมินความพร้อมในการเป็นสถาบันฝึกอบรม และสถาบันฝึกอบรมจะต้องจัดให้มีการประกันคุณภาพการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

14.1 การประกันคุณภาพการฝึกอบรมภายใน สถาบันฝึกอบรมจะต้องจัดให้มีระบบและกลไกการประกันคุณภาพการฝึกอบรมภายใน

14.2 การประกันคุณภาพการฝึกอบรมภายนอก สถาบันฝึกอบรมจะต้องได้รับการประเมินคุณภาพจากคณะอนุกรรมการฝึกอบรมและสอบฯ สาขาโลหิตวิทยาและมะเร็งในเด็กตามเวลาที่กำหนด

15. การทบทวน / สถาบันพัฒนาการฝึกอบรม

ราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย กำหนดให้มีการทบทวนหรือพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมฯ เป็นระยะๆ หรืออย่างน้อยทุก 5 ปี หรือจะแจ้งผลการทบทวน 1 พัฒนาแพทยสภาทราบ